

ПРОТОКОЛ № 1.24.

засідання ради із забезпечення якості освіти ДБТУ від 06 червня 2024 року

Присутні:

Голова – Максим СЕРІК, проректор з науково-педагогічної роботи.

Секретар – Юлія ВАСИЛЬЄВА, фахівець центру менеджменту якості освіти.

Постійні члени ради: Олексій ВАЦ, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної діяльності;

Софія ЗНАЙДЮК, керівник відділу ліцензування, акредитації та інформаційного забезпечення освітнього процесу;

Аліна ДИДИКІНА, керівник центру менеджменту якості освіти;

Єлізавета БОСНЯК, голова студентського самоврядування Університету.

Інші присутні: Анастасія КАШПЕРСЬКА, керівник навчального відділу;

Сергій КУЗЬМЕНКО, директор навчально-наукового інституту “Кіберпорт”;

Вадим БРЕДИХІН, декан факультету мехатроніки та інжинірингу;

Олексій РОМАНОВ, декан факультету агрономії та захисту рослин;

Максим СОРОКІН, т.в.о декана факультету енергетики, цифрових та комп’ютерних технологій;

Тетяна ЛАРІНА, декан факультету економічних відносин та фінансів;

Альона МОСКАЛЕНКО, декан факультету менеджменту, адміністрування та права;

Олеся ЦИМЕРМАН, декан факультету ветеринарної медицини;

Олена ЩЕРБАК, декан факультету біотехнологій;

Марина ЯНЧЕВА, декан факультету переробних і харчових виробництв; Наталія ПЕНКІНА, декан факультету управління торговельно- підприємницькою та митною діяльністю;

Анастасія СУСКА, декан факультету лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Обговорення процесу проведення акредитацій освітніх програм.
2. Обговорення формування навчальних та робочих планів.

СЛУХАЛИ: **Максима СЕРІКА**, проректора з науково-педагогічної роботи, який наголосив, що акредитація – це ключовий інструмент забезпечення якості освіти. Вона дозволяє оцінити відповідність освітніх програм сучасним вимогам ринку праці, науковим досягненням та міжнародним стандартам. Це також підтвердження того, що випускники володіють усіма необхідними компетентностями для професійної діяльності.

Сучасні критерії акредитації в Україні відповідають європейським підходам. Вони передбачають орієнтацію на студентоцентроване навчання, академічну доброчесність, міжнародну співпрацю та взаємодію з роботодавцями. Саме тому підготовка до акредитації – це комплексний процес, що потребує спільних зусиль адміністрації, викладачів, студентів та стейкхолдерів.

Сьогодні ми детально розглянемо всі етапи акредитації, починаючи з внутрішнього моніторингу якості, підготовки звіту самооцінювання освітньої програми, особливостей експертного оцінювання, а також типові виклики, з якими стикаються заклади вищої освіти під час акредитації.

Закликаю всіх учасників до активного обговорення та конструктивного діалогу. Лише через відкриту співпрацю та аналіз реального стану справ ми зможемо забезпечити високу якість наших освітніх програм і конкурентоспроможність наших випускників.

Максим СЕРІК звернув увагу на те, що:

- Мета освітньої програми має відповідати відповідному рівню Національної рамки кваліфікацій (НРК), місії університету (документ "Стратегія розвитку ДБТУ на 2022-2027 рр." або "Інструкції щодо складання ОП, НП та формування індивідуальної освітньої траєкторії") та інтегральній компетентності.

- Зміст освітньої програми повинен сприяти розвитку загальнокультурних і громадянських компетентностей, а також формуванню здатності здобувача самостійно аналізувати та виявляти закономірності суспільних процесів.

- Процедура визнання результатів навчання, здобутих на інших освітніх програмах, регулюється Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у закладах вищої освіти, у неформальній та інформальній освіті. Вона включає аналіз відповідності навчальних компонентів за змістом, обсягом та рівнем опанування дисциплін. Підстава для визнання результатів навчання – це надана студентом академічна довідка, завірена у визначеному порядку, індивідуальний навчальний план (залікова книжка) студента або додаток до диплома про попередню освіту. Перезарахування результатів навчання з освітніх компонентів (навчальних дисциплін) здійснюється на

підставі порівняння навчальних планів відповідної спеціальності, Академічної довідки, індивідуального навчального плану або залікової книжки, що надає учасник освітнього процесу. Крім того, під час перезарахування форм підсумкового контролю із дисциплін екзамен може бути зарахований як залік із відповідною оцінкою за шкалою ECTS.

- Щорічно проводиться анонімне опитування серед здобувачів вищої освіти на кожній освітній програмі щодо їхніх потреб та інтересів за допомогою гугл форм наявних на сайті.

ВИСТУПИЛИ:

Софія ЗНАЙДЮК, керівник відділу ліцензування, акредитації та інформаційного забезпечення освітнього процесу, доповіла щодо заповнення звіту самооцінювання освітньої програми.

Критерій 1. Проектування освітньої програми. Освітня програма повинна повністю відповідати вимогам стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем освіти. Вона має містити:

- перелік обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання.

Стандарт вищої освіти визначає базові вимоги до результатів навчання, які необхідно досягти в рамках освітніх програм відповідної спеціальності. Програмні результати навчання повинні бути сформульовані так, щоб забезпечувати виконання всіх зазначених мінімальних вимог.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми. Структура освітньої програми є чітко визначеною, а її освітні компоненти утворюють логічно взаємопов'язану систему, яка забезпечує досягнення поставленої мети та програмних результатів навчання.

Освітня програма повинна включати структурно-логічну схему, що відображає послідовність і взаємозв'язок освітніх компонентів, забезпечуючи їхню логічну узгодженість та інтеграцію.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання. Правила прийому за освітньою програмою повинні містити вичерпну інформацію про всі етапи конкурсного відбору, включаючи:

- терміни та порядок реєстрації заяв;
- проведення вступних випробувань;
- перелік необхідних документів;
- вимоги до вступників;
- методику розрахунку конкурсного балу.

Уся інформація щодо правил прийому доступна на офіційному сайті на сторінці «Вступнику».

Критерій 4. Навчання та викладання за освітньою програмою. Всі учасники освітнього процесу повинні мати доступ до інформації щодо:

- цілей, змісту та очікуваних результатів навчання;
- порядку та критеріїв оцінювання кожного освітнього компонента.

Ця інформація представлена у формі робочих програм навчальних дисциплін та силабусів.

Критерій 5. Контрольні заходи оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність. Прозорість і зрозумілість критеріїв оцінювання досягається завдяки:

- чіткій регламентації – критерії прописані в робочих програмах дисциплін та силабусах;
- відкритому доступу – навчальні матеріали розміщені у Moodle;
- ознайомленню студентів – викладачі пояснюють систему оцінювання на початку курсу;
- зворотному зв'язку – студенти можуть отримати роз'яснення щодо оцінок.

Дотримання правил академічної доброчесності регулюється рядом положень ДБТУ: КОДЕКС академічної доброчесності Державного біотехнологічного університету; Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин; Положення про групу сприяння академічної доброчесності; Положення про організацію і порядок перевірки наявності текстових запозичень в академічних текстах працівників та здобувачів вищої освіти; Положення про комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ДБТУ.

Критерій 6. Людські ресурси. Діяльність науково-педагогічних працівників повинні відповідати п.36-38 Ліцензійних умов. У відомостях про самооцінювання (таблиця 2) слід зазначити інформацію про викладача, яка підтверджує його відповідність конкретному освітньому компоненту (ОК). Для визначення відповідності фахових публікацій викладача освітньому компоненту слід зважати на відповідність предметній області, а не на збіг назви ОК з назвою/ключовими словами публікації.

Роботодавці, їхні організації, професіонали-практики та експерти галузі долучені до організації та реалізації освітнього процесу через:

- Консультації при розробці освітніх програм – участь роботодавців у створенні навчальних планів та визначенні ключових компетенцій, необхідних для галузі.

- Стажування та практики – організація практичних занять для студентів на базі компаній, що дозволяє здобути реальний досвід.
- Запрошення до викладання – залучення професіоналів до проведення лекцій, майстер-класів та семінарів, що забезпечує актуальність навчальних матеріалів.
- Оцінка та зворотній зв'язок – участь роботодавців у процесі оцінювання якості освіти через анкетування, опитування та оцінку готовності випускників до роботи.
- Спільні проекти та дослідження – виконання студентами практичних завдань у рамках реальних проектів, що допомагає інтегрувати теорію з практикою.

Це сприяє підготовці студентів до реальних вимог ринку праці.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси.

Навчально-методичне забезпечення освітньої програми (ОП) дозволяє досягнути цілей, завдань та результатів навчання за освітніми компонентами (ОК). Воно включає:

- Робочі програми та силабуси – чітко визначають структуру, зміст, методи навчання та критерії оцінювання, що забезпечує відповідність навчального процесу поставленим цілям.
- Методичні рекомендації та навчальні матеріали – надають студентам необхідні ресурси для ефективного освоєння дисциплін.
- Система оцінювання – дозволяє вимірювати досягнення результатів навчання відповідно до заданих стандартів.
- Ці елементи забезпечують послідовність і якість навчання, сприяючи досягненню поставлених освітніх цілей.

Освітнє середовище забезпечує задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти шляхом створення доступних навчальних ресурсів, підтримки академічної мобільності та можливості для розвитку творчих і професійних навичок. Воно також гарантує безпеку для життя, фізичного та ментального здоров'я.

ДБТУ створює достатні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення безперешкодного доступу до навчальних приміщень, враховуючи потреби студентів з інвалідністю.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми.

У закладі вищої освіти (ЗВО) запроваджені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (ОП):

Розроблення ОП

- Освітня програма формується колективом викладачів та фахівців із урахуванням актуальних вимог ринку праці, стандартів вищої освіти та інтересів здобувачів.

- До процесу розроблення програми залучаються представники роботодавців, експерти та практики для забезпечення відповідності потребам галузі.

Затвердження ОП

- Ініціаторами відкриття нової програми можуть бути науково-педагогічні працівники Університету та/або стейкхолдери. Ініціатори складають пояснювальну записку (додаток А), в якій обґрунтовується доцільність нової освітньої програми, вказують її основні характеристики та пропонують проєктну групу, додають аналітичні матеріали. Розроблена пояснювальна записка доповідається і обговорюється на засіданні вченої ради факультету, якщо нова освітня програма відноситься до галузі знань, за якою вже здійснюється освітня діяльність на факультеті. У іншому випадку пояснювальна записка доповідається і обговорюється на засіданні вченої ради Університету. На позитивне рішення вченої ради факультету чи Університету наказом ректора Університету утворюється проєктна група та призначається її керівник (гарант).

Моніторинг ОП

- Регулярний моніторинг ефективності ОП здійснюється шляхом аналізу результатів навчання студентів, отримання зворотного зв'язку від здобувачів, викладачів і роботодавців.

- Використовуються різні методи збору інформації: опитування студентів, анкетування викладачів, інтерв'ювання роботодавців.

Перегляд ОП

- Періодичний перегляд та оновлення ОП відбувається відповідно до змін у законодавстві, нових вимог галузі та результатів моніторингу.

- Оновлення програми здійснюється за участю всіх зацікавлених сторін: викладачів, студентів та роботодавців.

Ці процедури забезпечують актуальність, якість та відповідність освітніх програм вимогам і стандартам вищої освіти.

Урахування пропозицій здобувачів освіти

Пропозиції здобувачів освіти під час періодичного перегляду ОП збираються та враховуються через такі механізми:

1. Опитування та анкети – здобувачі регулярно заповнюють анкети, де висловлюють думки щодо змісту, структури та методів викладання.

2. Фокус-групи та інтерв'ю – організовуються зустрічі з групами студентів для обговорення проблем і потреб задля вдосконалення програми.

3. Зворотний зв'язок через представників студентів – студенти передають свої пропозиції через органи студентського самоврядування або безпосередньо адміністрації.

4. Аналіз результатів навчання – оцінювання успішності студентів, їхніх досягнень та труднощів для визначення необхідності змін у програмі.

5. Консультації з роботодавцями та випускниками – врахування пропозицій здобувачів у контексті співпраці з роботодавцями для адаптації програми до вимог ринку праці.

Пропозиції систематизуються, аналізуються і враховуються під час перегляду ОП, що забезпечує її актуальність та відповідність потребам студентів і ринку праці.

Критерій 9. Прозорість та публічність.

Заклад вищої освіти забезпечує відкритий доступ до інформації на своєму вебсайті відповідно до вимог законодавства. Публікується точна та достовірна інформація щодо освітньої програми, зокрема:

- Повний опис ОП: цілі, завдання, результати навчання та структура програми.
- Навчальні плани: деталізація змісту та послідовності дисциплін.
- Робочі програми навчальних дисциплін: методи викладання та оцінювання.
- Можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії: доступ до вибору дисциплін відповідно до інтересів студентів.

Ця інформація є відкритою для студентів, потенційних вступників та інших зацікавлених сторін.

Критерій 10. Навчання через дослідження.

Освітня програма забезпечує набуття аспірантами компетентностей у методах досліджень через такі заходи:

- Спеціалізовані курси – охоплюють теоретичні та практичні аспекти методології наукових досліджень.
- Науково-дослідницька робота – можливість проведення самостійних досліджень під керівництвом наукового керівника.
- Практичні заняття – семінари та тренінги з методів збору, аналізу та інтерпретації даних.
- Вивчення сучасних наукових публікацій – доступ до актуальних досліджень для ознайомлення з новими підходами.
- Індивідуальне наставництво – допомога наукових керівників у формулюванні дослідницьких питань та виборі методів дослідження.

Докази наукової активності керівників аспірантів:

1. Публікації у наукових журналах – регулярні публікації в рецензованих виданнях, зокрема міжнародних.

2. Участь у наукових конференціях – доповіді на міжнародних і національних конференціях.

3. Гранти та фінансування досліджень – отримання фінансування для наукової діяльності.

4. Керівництво науковими проектами – участь у керуванні дослідницькими ініціативами.

5. Цитування наукових праць – високий рівень цитування як показник впливовості досліджень.

6. Міжнародна співпраця – партнерство з науковими установами та університетами за кордоном.

Ці фактори підтверджують активну дослідницьку діяльність керівників аспірантів і їхній внесок у розвиток науки.

Проведено обговорення та надані уточнення з вищезазначених питань Софія Знайдюк рекомендувала взяти це до уваги.

ВИСТУПИЛИ:

Юлія ВАСИЛЬЄВА, фахівець Центру менеджменту якості освіти, зазначила, що опитування здебільшого є анонімним і проводиться на добровільній основі. Виняток становлять групи стейкхолдерів, які беруть участь в оцінюванні окремих компонентів освітньої діяльності (роботодавці, випускники, керівництво університету).

Форми анкет для опитування розробляє Центр менеджменту якості освіти. Представники структурних підрозділів університету та гаранті освітніх програм можуть вносити пропозиції щодо змісту анкет відповідно до особливостей певної освітньої програми.

Опитування здебільшого проводиться онлайн за допомогою Google Forms. У окремих випадках можуть також використовуватися паперові анкети.

Опитування здобувачів освіти проводиться 1–2 рази на рік залежно від його виду. Опитування інших стейкхолдерів може проводитися щорічно та/або раз на 2–3 роки.

Перед початком планового опитування Центр менеджменту якості освіти інформує деканати, кафедри та гарантів освітніх програм про його особливості, надсилаючи роз'яснювальні листи. Безпосередньо перед анкетуванням респондентів ознайомлюють із метою, завданнями та значенням опитування для підвищення якості вищої освіти в університеті, а

також із принципами анонімності та використання результатів виключно в узагальненому вигляді.

У разі проведення позапланового опитування для вирішення актуальних питань певної освітньої програми гаранті узгоджують зміст і порядок анкетування.

До проведення опитування на рівні університету можуть долучатися представники студентського самоврядування та первинної профспілкової організації університету.

Використання результатів оцінювання якості освітньої діяльності

Інформація щодо результатів оцінювання може використовуватися:

- під час коригування та оновлення освітніх програм і навчальних планів шляхом зміни кількості годин на вивчення окремих дисциплін, формування очікуваних результатів навчання, удосконалення методів контролю, розширення переліку вибіркових курсів тощо;
- для підвищення якості викладання окремих дисциплін; під час ухвалення рішень щодо матеріального заохочення працівників та стимулювання якісної викладацької діяльності;
- для зміцнення академічної доброчесності в університеті;
- у процесі прийняття важливих управлінських рішень.

Проведено обговорення та надані уточнення з вищезазначених питань Юлія Васильєва рекомендувала взяти це до уваги.

СЛУХАЛИ:

Анастасію КАШПЕРСЬКУ, керівника навчального відділу, щодо формування навчальних та робочих планів. Вона звернула увагу, що процес формування вибіркових дисциплін є важливим компонентом освітньої діяльності закладу вищої освіти, спрямованим на забезпечення академічної гнучкості та індивідуалізації освітніх траєкторій студентів.

Варіанти формування Індивідуальної освітньої траєкторії

I. ТОТАЛЬНА ВИБІРКОВІСТЬ. Формування Індивідуальної освітньої траєкторії здійснюється через голосування здобувачів перед початком освітнього процесу. Здобувачі обирають увесь обсяг варіативної складової (рекомендовано 24 кредити для освітніх програм з 90 кредитами загального обсягу та 30 кредитів для освітніх програм зі 120 кредитами загального обсягу) на весь термін навчання (1 рік 4 місяці для ОПП та 1 рік 9 місяців для ОНП). для вивчення в магістратурі. Дисципліни розподіляються по семестрах з урахуванням забезпечення здобувачам освіти доступу на кожен освітній компонент. На прикладі вибіркової складової у 24 кредити: для вибіркових

компонент по 3 кредити це 8 дисциплін. До розкладу будуть внесені дисципліни пулів протягом трьох семестрів навчання.

II. СТРУКТУРОВАНА ВИБІРКОВІСТЬ. У навчальний план закладається структурне співвідношення вибіркового компонент, наприклад 24 кредити здобувач формує по схемі 3 кр.+ 3 кр. +4 кр. + 4 кр. + 4 кр. + 6 кр. (6 кр. – це максимум). Тобто студенту пропонується структура 3:3:4:4:4:6. Цю структуру визначають члени групи удосконалення ОП на чолі з гарантами ОП при погодженні з директором 10 інституту/деканом факультету. Для кожної ланки структури надаються альтернативи вибору (не менше 2-х). Здобувачі освіти здійснюють вибір в межах альтернативних дисциплін цих структурних ланок. У розклад альтернативні дисципліни однієї структурної ланки ставляться паралельно.

Проведено обговорення та надані уточнення з вищезазначених питань Анастасія Кашперська рекомендувала взяти це до уваги.

ГОЛОСУВАННЯ ПОСТОНОВИЛИ:

1. Рекомендувати активізувати проведення робіт з удосконалення освітніх програм.

2. Рекомендувати формувати індивідуальну освітню траєкторію здобувачів освіти відповідно до запропонованої системи.

Голосування постійних членів ради: Хто «ЗА» - **прийнято одногolosно.**

Голова

Максим СЕРІК

Секретар

Юлія ВАСИЛЬЄВА